

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 60.

V Ljubljani, sobota 13. marca 1926.

Leto I.

Tudi vlada proti rudarskemu delavstvu!

Famozna ministerijalna komisija, ki jo je poslal v Ljubljano minister za socialno politiko, je torej podala vladi svoje tehtno preudarijeno in človekoljubno sestavljeno poročilo.

Odnosno: poročilo je tako, kakršnega je TPD želela in vlada naročila in zato je poročilo v celem svojem obsegu naperjeno proti rudarski bedi in proti interesom rudarskega delavstva.

Poročilo daje Trboveljski premogokopni družbi generalno odvezo za vse nasilne in krute odpuste, za vse krivice, ki jih trpi rudarski proletarijat.

Saj pravi poročilo zasmehljivo, da je Trboveljska premogokopna družba pravilno odpovedala rudarjem službo in da brez odpovednega roka ni nikogar odpustila. No, in mezde se itak določajo po prostem dogovoru in v svobodnem prevdanku Trboveljske premogokopne družbe.

Rudarski proletarijat je zastopil pričakoval pravičnosti in svoje krvavo zaslužene pravice.

Vladi je interes Trboveljske premogokopne družbe več kakor pa interes rudarskega delavstva in njegovih družin. Interes onih ljudi in onih družin, ki jih zavezujejo k robovanju, gladovanju in ki morajo prispevati krvni davek na „oltar domovine“.

Tiskovni zakon, najžalostnejši dokument prosvitljene naše dobe ovira in onemogoča svobodo tiskane besede. Zato mora potlačiti v sebi ves gnjev, vso divjo upornost, ki nas vse prevzema, ko čitamo vladni komunikacije v vprašanju vladne komisije in postopanja TPD.

Minister za šume in rudnike bo torej v soglasju z vlado pojasnil in upravičeval odpuste in druge naklepe Trboveljske premogokopne družbe tudi v skupščini. Že vnaprej napoveduje, da bo odobril poročilo ministerijalne komisije. Za ministra je torej zadeva končana. In s tem tudi za vlado.

Dobro. Rečemo pa: za rudarski proletarijat, za delavski razred, to najbolj ogabno poglavje v naših socialnih bojih ni končano. In dodajamo: **delavski razred sprejema napovedani boj.**

Za kruh, za življenjski obstoj se bori divjačina v gozdu, se bori živina, pa tudi rudar bo znal poiskati zase in svojo družino košček kruha.

Naj vedo ministri, ki odobravajo početje Trb. premogokopne družbe: **lakota, beda, obup niso temelji države!** Kadar bo videl rudar, da njegovi otroci gladujejo, umirajo, da propada njegova družina, takrat ne bosta vodila razum in hladnokrvnost rudarjevih dejanj.

Bridko se bo maščevalo: za dobiček, ki ga hoče imeti in izžeti iz trboveljskih rudarjev spekulativna delničarska banda, pusti vlada propasti tri tisoč delavskih družin.

Dasi bi najenostavnejši državni interes zahteval, da se podredi spekulativne in dobičarske pohlepe židovskega, tujega kapitala interesom splošnosti, zagovarja naša vlada ta dobičarski interes na račun težko preizkušenega, sestradanega in obubožanega rudarskega proletarijata.

Naj se zaveda vladna gospoda: zakon o zaščiti države, če je še tako krut, ne more nasiti stradanja in zavreti njihov elementarni odpor. Gospodarska beda, ki je povrh povzročena še po nenasiitljivi dobičar-

Energične zahteve Nemčije.

Genf, 13. marca. Nemčija najbrž sluti neuspešnost konference Zveze narodov in stavlja precej ostre pogoje. Zahteva, da se naj v tem zasedanju Zveze narodov sprejme v Zvezo samo Nemčija in ne daje nikakih obljub radi mnjenja in nastopa pri event. poznejšem razširjenju Zveze narodov. Te zahteve se pa ne strinjajo s predlogi ostalih teh skupin, ki bi vsekakor rade omejile nemški vpliv in nemško tendenco, s svojim mandatom v Zvezi narodov dati odločilno smer.

V GENFU CINCANJE.

Genf, 13. marca. Konferenca Zveze narodov v Genfu nikakor ne more iz vsakdanjega prerokanja; Brazilija preti z glasovanjem proti vstopu Nemčije v Zvezo narodov. Tudi Švedska spletari in je proti razširjenju Sveta, tudi italijanska

delgacija je v sporu med seboj in hoče tudi glasovati proti sprejemu Nemčije. Še celo Španska zahteva svojega stalnega mandata. Vse kaže, da bodo slične preklarije razbile konferenco.

Ženeva, 13. marca. Včeraj dopoldne je zborovala komisija Zveze narodov o sprejemu Nemčije. Popoldne je imel svet Zveze narodov, na katero je dospel že tudi Briand. Razpravljalo se je o Ogrski, Avstriji in pogodbi med Anglijo in Irakom. V smeri rešitve konfliktov, se na teh sejah ne sklepa ničesar. Danes so zborovale locarnske države. V soboto pa zboruje celotna skupščina Zveze narodov.

Tako Chamberlein kakor tudi Beneš sta mnjenja, da je situacija kritična in da bo veljalo truda, da se Zveza narodov reši.

Radičev dvoboj s Stojadinovičem.

Belgrad, 13. marca. Dokler se je Stojadinovič mudil v Ameriki in igral v Fraciji, je Radič trosil različne vesti in precej čedno klevetal ministra za finance. Ko se je pa Stojadinovič vrnil v Belgrad, se je Radič izprevrgel, dementiral seve-

da, to je njegova specijalteta, izjavil nekaj pohvalnih stori, med temi tudi to, da je Stojadinovič najboljši naš minister, seveda, ker zna štediti in skrbeti za državno kaso. Končno ga je pa še poljubil, pa pravijo, da je bil Judežev poljub.

Gospodarstvo prometnega ministra.

Belgrad, 13. marca. Pri razpravi o budžetu ministrstva saobračaja so bile iznešene precej jasne in kričeče kritike, nanašajoče se na gospodarstvo prometnega ministrstva. Samo nekaj statističnih podatkov. Dne 1. julija 1919 je bilo 599 uporabnih lokomotiv in 700 neporabnih. Uporabnih vagonov je bilo 25.152. 1. decembra 1925 pa smo imeli 935 lokomotiv uporabnih, torej 300 več, čeprav smo na račun repa-

racij dobili 450 lokomotiv. Torej smo na nek način uničili 150 lokomotiv. Prav tako je bilo »uničenih« v razdobju 1919—1925 2000 vagonov, četudi smo dobili ogromno število vagonov na račun reparacij. Vse kaže, da je prometno ministrstvo v škripih in da poleg slabih prometnih prilik, pri nas moremo govoriti še o kričeči prometni politiki.

vom, vsled česar da je odklonila neki angleški tvrdki koncesijo za izrabo petrolejskih vrelcev. Angleški listi pravijo, da bo angleška vlada podvzela korake v Belgradu, angleška vlada pa je logičnega mnjenja, da je bolje, če se obrne kar naravnost v Rim, ki itak vodi Belgrad. Prav ima morda angleška vlada!

V DOBI PAKTOV.

Belgrad, 13. marca. Ninčič je v Genfu na konferenci Zveze narodov. Ker na onferenci sami nima dosti opraviti, skuša kljub temu porabiti vse prilike. Sedaj se snuje balkanski pakt, ki bi naj olajšal trgovska razmerja Grške, Bolgarije in Jugoslavije in dosegel svobodno cono v Solunu.

VSE SE POGAJA Z AMERIKO.

Pariz, 13. marca. V Ameriki so se zadolžile vse države Evrope. Sedaj se pogajajo v Washingtonu Francozi, da bi uravnali svoje dolgeve, ki niso majhni. Ali Amerika je previdna, vse evropske države ima na vajetih, tako, da Amerika dogovore vodi hkrati z dogovori Italije. Baže se bo Francozom isto zgodilo, kot se je zgodilo našemu Stojadinoviču.

pa krona težko žaljenje pravičnosti, to zasmehovanje delavskih potreb; le pospešuje razvoj stvari.

Ko bodo sedaj v skupščini razpravljali o Trboveljski premogokopni družbi in seveda odobrili ministrov, za Trb. premogokopno družbo ugodno poročilo, takrat bo proletarijat videl, da je le v njem samem rešitev. In da je domovina mačeha in vlada hlapec kapitala!

Iskaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg šte. 12./I.

Nakopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. prtljiče.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22— Din, za inozemstvo mesečno 32— Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1— Din. V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta 2-25 Din. Pri večjem številu objav popust.

MORNARIŠKA DEMONSTRACIJA PROTI KITAJSKI.

Washington, 13. marca. „Neue Freie Presse“ poroča iz Washingtona, da je državni departement sporočil vladi v Pekingu, če ne odstrani v prehodu Taku kitajskih min, da bodo Zedinjene države spozumno z zveznimi državami nastopile s silo. Ako Kitajska ne bi ustregla tej zahtevi, bodo vprizorile izhodno azijska bojna ladevja velesil demonstracijo, ki pomeni direktno vmešavanje v kitajske zmešnjave.

FAŠISTIČNI SHOD IN SOCIJALISTIČNA DEMONSTRACIJA V BRUSLJU.

Bruselj, 13. marca. Včeraj so sklicali v Bruslju fašisti shod. Socijalisti so pa priredili v ljudskem domu protizborovanje, ki je bilo mnogo bolj obiskano kakor fašistično. Po zborovanju je nekaj socijalistov proti prepovedi napravilo obhod po mestu in je prišlo med njimi in fašisti do preprirov in rabuk, v katero je poslegla policija in žandarmerija, ki je nastopala proti delavstvu brutalno in jih mnogo zaprla. Vsekakor so ob tej priliki pokazali delavci, da so ob vsakršnih fašističnih provokacijah na svojem mestu.

BREZPOSELNOST V AVSTRIJI PONEHAVA.

Dunaj, 13. marca. V Avstriji se razmere vidno izboljšujejo. Samo v marcu se je število brezposelnih skrčilo za 8000.

PRETEPI V JAPONSKEM PARLAMENTU.

Dunaj, 13. marca. Pri zadnjem parlamentarnem zasedanju japonskega parlamenta prišlo do ostrih prerokanj in končno do spošnega pretepa med pristaši vlade in med pristaši opozicije. Parlament je razgnala policija in pretepače razdvojila.

Borza.

Danes notira Zagreb. Pešta (7.9550 do 7.99), Berlin 13.5150—13.5505 (13.5225 do 13.5625), Italija 227.48—228.68 (227.50 do 228.70), London 275.9250—277.—, (275.99 do 277.19), Newyork 56.642—56.942 (56.942 do 56.642—56.942), Pariz 206.50—208.50, Praga 168.02—169.02 (168.07—169.07), Dunaj 8.00—8.04 (8.03—8.043), Zürich 10.93 do 10.97 (10.93—10.94), Amsterdam 22.7650 do 22.8650.

Curih. Belgrad 913.50 (915.50), Pešta 72.80 (72.80), Berlin 123.60 (123.70), Italija 20.85 (20.85), London 25.2525 (25.2525), Newyork 519.50 (519.30), Pariz 18.89 (18.85), Praga 15.3825 (15.3725), Dunaj 73.20 (73.20), Atene 720 (720), Bukarešt 217.50 (210.50), Sofija 375 (375), Madrid 73.22 (73.25).

Nekaj vprašajev.

Lsti javljajo, da je podjetje Dukič prevzelo baš te dni dnevni kop TPD. Kakšno ima pravzaprav funkcijo pri temnih manevrih trboveljskih spekulativnih podjetij Dukič? Ali naj povemo imena članov tega podjetja? In nadalje: Kakšno vlogo igra pri trboveljskih gospodarskih transakcijah „Cenzala“? Ali ni ravnatelj, ki ima nad pol milijona dinarjev letne plače, ta plača je zadostna? V kakšnih odnosih se nahaja ta ravnatelj in drugi ravnatelji s Cenzalom? Ali bi katerakoli druga država trpela, tako vmesno in prozorno transakciranje kakor se vrši v slučaju Dukič in Cenzala? Vladno komisijo take malenkosti niso brigale. Brigajo pa nas, ki se zato nanje še povrnemo.

Proti samovoljnosti Trboveljske premogokopne družbe.

Belgrajska komisija, ki je prišla v Slovenijo po dnevnice in prinesla domačemu delavstvu največje razočaranje, je izjavila, da je redukcija delavstva pri Trb. prem. družbi v redu in v redu so tudi knjige te čedne družbe.

Seveda: komisija je vedela, da je pri nas sicer zakon o zaščiti države pred upropaščanjem in izkoriščanjem Trboveljske premogokopne družbe. Trboveljska premogokopna družba sme neovirano in nebrzdano svobodno določati cene premogu in svobodno odpovedati delovne pogodbe. Svobodno sme pobasati Trboveljska premogokopna družba kar najvišji dobiček in vsi čuvarki javnosti so ji »ob malenkostni podkupnini« na uslugo, da oskubi Trbov. premogokopna družba posebej še državne železnice.

Zato je boj proti rudarski redukciji obenem boj proti svobodni trgovini in svobodnemu odločanju o usodi zaposlenega delavstva. Družba ne prenese brez škode kapitalistične svobode na premogovnem trgu, zato družba upravičeno zahteva, da se le v njenem interesu in na korist splošnosti izvaja premogovna produkcija. Proti zakonu o zaščiti države postavljamo zahtevo po zakonu o zaščiti državljanov pred krvosesi Trboveljske premogokopne družbe in njenih agentov in hlapcev.

Slovenske politične stranke, zahtevajte ta zakon!

Svilena srajca ameriškega delavca.

Japonska trgovska bilanca za l. 1925. je bila posebno ugodna. Japonska je izvozila za 286 milijonov jenov več blaga, kakor ga je uvozila. Ta pojav je presenetljiv. Zakaj cene so na Japonskem izredno visoke. Zlasti draginski indeks znaša 103,8 predvojnih cen, kar ni v nobeni drugi državi.

Naravna posledica tega bi moralo biti zmanjšanje izvoza.

Razen tega je bila letos riževa žetev na Japonskem slaba, vsled česar je bilo treba uvoziti znatne količine riža.

Končno bi prišel v poštev še kitajski bojkot japonskega blaga, — ki pa, kakor kažejo izvozne številke, ni uspel.

Vkljub temu bi morala biti trgovska bilanca pod normalnimi pogoji pasivna.

Če ni bilo tako, je pripisovati to edino povečanemu izvozu svile. Leta 1925. se je izvozilo iz Japonske za 880 milijonov svile, za 200 milijonov jenov več kakor leta 1924.

Kakor znano je Japonska daleko največji dobavitelj svile. Na celim svetu se pridelava 39 milijonov kg svile, od tega na Japonskem 24 milijonov kg. Razen Japonske prihajate v poštev kot dobavitelji svile le Kitajska z 8 milijoni in Italija s 5 milijoni kg. Japonska pošilja svileno blago skoro izključno

no v Severno Ameriko. Preteklo leto je prodala v Ameriko za 850 milijonov jenov svile.

Svila je najdražje blago, ki ga ne more v obubožani Evropi skoro nihče kupiti.

Drugače pa je v Združenih državah. Tam konzum svile stalno raste. Zanj leta je prišlo v navado, da nosijo delavci prijetne in trpežne svilene srajce, — odkar to mezde dopuščajo. Tako je ugodna japonska trgovska bilanca v ozki zvezi z svilnimi srajci, odnosno z visokimi mezdami ameriških delavcev.

Proletarske žene za svoje pravice!

Zveza delavskih žen in deklet je sklenila, prirediti prihodnjo nedeljno vrsto javnih shodov širom Slovenije, na katerih bodo delavske žene poudarjale svoje pravice. Dolžnost vseh sodrugov in sodružic je, da to akcijo naših zavednih žen podpirajo. Zveza delavskih žen in deklet je ob priliki teh shodov izdala na vse sodružice in sodruge naslednji poziv:

Sodruzi in sodružice! Današnja človeška družba nalaga ženi ogromne dolžnosti, ne priznava ji pa nobenih pravic. Ta družba ni le obsodila mož in deklet na večno robovanje po delavnica in tovarnah, prisilila je tudi ženo — mater — na težko delo, da preskrbi vsakdanji kruh svojim otrokom. Sedanja družba ne daje možu toliko plače, da bi z njo pošteno preživljal svojo družino. Z vsakim dnem se množi število mater, ki morajo zapustiti samim sebi otroke, da morejo zaslužiti vsaj toliko, da jim otroci ne poginejo od glada.

Sodružice in sodruzi! Kje je sreča proletarske žene-matere! Otroci, kateri bi ji morali biti v veselje, so ji v žalost, ker jim ne more dati ne kruha, ne obuvala, ne obleke, vidi jih celo zmizovati v trdi zimi, ker nima sredstev niti za kurjavo.

Sodružice! Ogromne dolžnosti nam je naložil današnji družabni sistem, pravice pa nobenih! Te pravice si pa moramo vendar priboriti. Zato se moramo združiti v močno enoto, združiti vse, ki smo z današnjimi socijalnimi razmerami nezadovoljne. Nič ne pomagata obup in jok! Treba je dela in borbe, neumornega dela in neumorne borbe. Pritegniti moramo v naše vrste vse, ki delajo in trpe. Priboriti si moramo svoje pravice, priboriti si moramo tudi žensko volilno pravico, da bomo lahko branile svoja prava tam, kjer se delajo in uveljavljajo zakoni, v parlamentu!

Bojevat se moramo nadalje, da se postavijo povsod dečja zavetišča in da se bo podpiralo in ščitilo proletarske matere in njihovo deca. Zahtevati moramo, da postavi vlada po vseh mestih posebne domove za služkinje in organizira posebne ustanove za onemogle, od težkega dela izžete žene.

da bodo vsaj preskrbljene za zadnje dneve svojega življenja.

Sodružice in sodruzi! Vsi na plan, strnimo naše vrste!

Vsi na delo za žensko organizacijo! Vsi v boj za ženska prava! Vsi na naše shode!

Odbor Zveze delavskih žen in deklet.

Občinske volitve.

Notranji minister je napovedal, da se bodo v prihodnjih mesecih vršile v celi državi tudi občinske volitve. Seveda pa je tudi pristavil, da se bodo izvršile te volitve po volilnem redu, ki ga je izdelala „strokovna“ komisija v ministrstvu za notranje zadeve in o katerem bo v najkrajšem času sklepala tudi narodna skupščina.

Notranji minister je imel celo ta pogum, da je opisal občinske volitve za važen dogodek v konsolidacijskem razvoju političnih prilik v državi.

Da pa ne bo zablude in nobene zmote, zato je treba vedeti: volilni red za občinske volitve bo tak, kakor bo odgovarjal strankarskim interesom trenutno v vladi kaoliranih političnih strank. Tudi ta volilni red bo slonel na nasilju, absolutističnem uveljavljanju strankarskih teženj, ne upoštevajoč demokracije in ljudske samouprave. Tudi v občinskem volilnem redu bosta dobila reakcija in kontrarevolucionarna sila popolnega in neokrnjenega razmaha.

Primeri v Rumuniji, Bolgariji so kažipot naši vladi. Volilni red krvavega Ljapčevega režima v Bolgariji in krutega Bratianovega samodrštva v Rumuniji služi za vzor „svobodoljubni in napredni“ jugoslovanski vladi.

Vsaj je Bratianova vlada vnaprej zjamčila absolutno večino relativno najmočnejši stranki, ne upoštevajoč zmagovitih načel demokracije in zmagovitih zahtev po splošni, enaki in tajni volilni pravici.

Samouprava, ki edina more jamčiti za splošni napredek, ki edina more zadržati nujno gospodarsko in kulturno ter socijalno propast, ni našla mesta v reakcionarnem in protiljudskem občinskem volilnem redu.

Prav nič pa ni te gospode sram in zagovarja občinske volitve s tem, da hoče videti razpoloženje naroda. Temu ljudskemu razpoloženju pa stavljajo okvir z novim občinskim volilnim redom. Z nasiljem, terorjem in kontrarevolucionarnimi ukrepi hočejo dobiti ljudskega pooblastila in absolutorija za protiljudsko in absolutistično vlado sporazuma.

Pogažene in uničene so politične pravice delavskega razreda. Delavski razred pa mora vedeti, da je boj za dosego političnih pravic, boj za demokracijo predpogoj njegovemu napredku in predpogoj tudi za razvoj družabne oblike. Žal, da je delavski razred danes vsled razcepljenosti neenoten v političnem boju. Prav zaradi tega pa oklepa buržuazija delavski razred z vedno težjimi verigami in v popolno brezpravnost in suženjstvo goni gnila in nedorasla buržuazija delavsko gibanje.

»DELAVSKO POLITIKO«! V DELAVSKE DOMOVE

Proti novemu občinskemu volilnemu redu se bo moral boriti proletarijat. V boju za osnovne politične pravice pa se bo izgradila enotna razredna fronta vsega razrednega proletarijata. Iz svojih vrst pa bo delavski razred izločil vsakogar, ki bo ta boj oviral, ki ne bo stal v prvih vrstah za politične pravice delavskega razreda.

Meščanske stranke hočejo eliminirati politični vpliv delavskega razreda. Proti delavskemu razredu uveljavljajo razne zakone in s skandaloznimi zakoni jemljejo delavcu zadnje priborjene politične pravice.

Za enako, splošno in tajno volilno pravico se borimo. Ko bomo zopet priborili to pravico, tedaj bo bistveno lažji tudi boj neodvisnih strokovnih organizacij. — In, ker bodo prve volitve razpisane za občinske zastope, zato bo delavstvo ravno v tem boju uveljavilo najprej svoje zahteve.

Pravijo...

Nikič (v narodni skupščini): Gospodo narodni poslanci! Vlada se je zavedala svoje dolžnosti in je zato poslala celo v Slovenijo posebno komisijo. Trboveljska družba je veliko narodno poduzeče, katero je do sedaj delilo svojim delničarjem samo do 50 milijonov čistega dobička. Kako velika je skrb te družbe za procvit našega narodnega gospodarstva priča dejstvo, da hoče ta družba tudi to leto vzlic hudi svetovni krizi v premogovni industriji razdeliti svojim delničarjem, če mogoče vsaj 100 milijonov čistega dobička. Delničarji družbe so sami poznani jugoslovanski čestiti patrijoti, ki so šli v letih jada s hrabrim svojim narodom preko alpskih gora do dunajske borze.

Pa još više: ta družba je celo pripravljena prenesti svoj sedež v Beograd, da s tem pokaže, da se ne strinja z Ewersom, ki je napisal, da je več kulture in politične poštenosti v zadnjem pariškem stranišču, kakor pa v našem Beogradu. Naša komisija je dognala, da je družba ravnala po zakonu. Vsakemu odpuščenemu delavcu je prej povedala, da je odpuščen; znižanje plač je propisno najprej razglasila in nato tudi doslovno izvedla, in to javno in baš v času, ko je komisija pregledovala njene poslovne knjige in dognala, da je finančnega delegata Šavnika, katerega mrzi cela Slovenija, iz patrijotskih razlogov propisno ugnala v kozji rog.

Gospodo narodni poslanci! Vlada si univa roke! Zvršila je svojo dužnost! Velika je danes naša otačbina. I širi se više i više. Od poznatog broderskog sindikata sve do Trboveljske družbe. Neka narod zna: ni je uzalud nastradao! Mi smo vlada naroda i poštenja! Narod će uvijek dati krv svojo za ovo našo otačbino! Neka živi Trboveljska družba i njen ravnatelj Huber, neka živi naš Nikola Pašić!

Miroslav Krleža:

GOLGOTA.

Drama v petih dejanjih.
Prevel FERDO DELAK.

1. DELAVEC: Kaj je temu? To se je pošteno napol!

3. DELAVEC: Kaj bi mu bilo! Govori tja v en dan! Melje!

KSAYER: Ahasverja! Vi ne poznate Ahasverja? Jaz ga poznam! Razgovarjal sem se danes z njim! Smilil se mi je! Révež! To je tisti, ki ni hotel Kristu pomagati nesti križ! Povabil sem ga k sebi na krožnik juhe! Pravi, da ni jedel ničesar toplega že sedemsto let! Nikjer dela! Povsod ga mečejo na ulico! Eh! Težko je to! Težko!

GLAS: O kom govori? Kdo je to?

GLASOVI: Psst! Mir! Molčite! Mir!

(Ksayer se kakor zapoden pes privleče k drugi gruči in tam prisluškuje. Druga gruča):

1. DELAVEC: Sijajen človek je ta nas Kristijan! Če bi še njega ne imeli, kaj bi bilo iz nas! Kako divno govori! Vsi smo zjutraj glasno jokali, tako nas je ganil! In njemu samemu so pritekale solze in ni mogel dalje! Kako tudi ne bi? Vsi sami dobri sodruzi in prijatelji.

2. DELAVEC: A kako, da ni bil tudi on prijet? Vsi so bili, samo on ni bil!

1. DELAVEC: Imel je srečo! On ni bil ono noč v arzenalu! Oni so vsi imeli do polnoči sejo

in se pri njej skregali! On je hotel, da se stopi v štrajk, a oni niso hoteli!

3. DELAVEC: Pripovedoval mi je Franc (— on dela na Republiki —), da ga je včeraj pri tistem kravalu Andrej opsoval! Da je Judež! Da je vse prodal in izdal! In hotel ga je zaklati! Glej še sedaj ima rane na glavi.

GLAS: To ni od Andreja! To so ga vojaki zjutraj s kopitom! In če bi mi ne prišli ob času, bi ga bili pobili!

1. DELAVEC: Prosim te, saj si poznal Andreja kakšen je bil, kadar se je razburil! On je samo lajal, a potem nič! A razen tega, ali si slišal zjutraj Kristijana pred „Sidrom“? Pred policijo in žendarji in vojakih? Tako ne tolče oni, moj dragi, ki se boji! Samo za las je manjkalo, pa bi bila tekla kri! A Kristijan ve kaj dela! On je pameten! Pravi politik! On se ti bo zvlekel skozi iglo in izvedel svoje! Glej! Drugi so si razbili glave, on pa bo dosegl naše povišanje! To ni majhna stvar!

2. DELAVEC: Dobro je to in lepo je vse to! Danes mi je rekla žena: „Stari, nimamo več masti do prvega! A če kupiš venec iz česa ti bom napravila cvrtje?“ A jaz pravim babi: „Molči žena! Dokler bomo mi, bo tudi cvrtje! Kako da ne bi dal, ko se mi krči srce in bi jokali! Star človek sem, a jokati bi nad vsem tem, kakor smrkvav otrok! Moj Bog! Kakšni ljudje! Kako divni ljudje! In glej postrelili so jih kakor pse! Molči žena! Le kupi venec, kaj nam je do cvrtja!“ In žena je kupila venec, in jaz bakljo, vse skupaj sedemdeset in dve kroni! In ni mi žal!

3. DELAVEC: Odkar se je vse to zgodilo, neprestano mislim, ne da mi neki vrag miru, in ne morem spati, ljudje! Nekaj bi bilo treba storiti! Glejte! Mašinisti in oni iz topilnice štrajkajo; naši najboljši pa so postreljeni, kar tako, in mi se ne zganemo! Kaj je to, ljudje, to jaz mislim!

TEMPERAMENTEN GLAS: Norec! Vidi se, da nisi bil na fronti! Kaj hočemo mogoče na mašinengeverje? Na, poglej si jih dobro! Preštepajo te, kakor stare gate na šivalnem stroju!

GLASOVI: Psst! Mir! Molčite! Kakšen način je to? Psst!

(Gibanje. Premor. Zbor neprestano poje.)

GLAS IZ GROBA: Vendar, ljudje! Treba je, da se nekaj napravi!

PROTIGLAS: Ljudje, pazite dobro, kar vam pravim! Kaj vam sedaj manjka? Mesa imamo, procenite nam nudijo — dvajset od sto —, ljudje, pa kaj bi še! Naj štrajka kdor hoče! Jaz nočem!

3. GLAS: Rečeno je, da bomo dobili sto od sto! Pa nič!

PROTIGLAS: Kdo je to rekel? Kje je tisti, ki je to rekel? Kje je? Dvajset od sto, a ne sto!

KSAYER: Jaz vem, ljudje, kaj bi bilo treba napraviti! Treba bi bilo povedati, kaj je na stvari! Da se stvar razloži!

GLAS: Kaj vraga, brbljaš brez repa in brez glave! Norec!

KSAYER: Resnico bi bilo treba povedati, ljudje! Resnico!

(Dalje prik.)

Kultura.

Drama.

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 13. marca: Henrik IV. Red C. Nedelja, 14.: ob 15.: »Deseti brat«. Ljudska predstava po nižanih cenah. Izv. Zvečer zaprto.

Ponedeljek, 15.: »Obt gospe Warrenove«. B.

Opera.

Začetek ob pol 20. uri.

Sobota, 13. marca: Grofica Marica. Izven.

Nedelja, 14.: ob 15.: »Tosca«. Gostuje Robert Primožič. Cene nižane. Izv. Ob pol 8. uri zvečer »Grofica Marica«. Izv.

Ponedeljek, 15.: Zaprto.

Danes dne 13. t. m. se izvaja v drami »Henrik IV.« za abonente reda C. v operi pa Kalmanova opereta »Grofica Marica« za izven.

U ne vjevali?

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 93-a VII

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih! Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Socijalno politični pregled.

Zenske in moške plače v inozemstvu.

Nemški strokovni arhiv je izdelal za mesec november 1925 sledečo primerjalno tabelo, iz katere je razvidno razmerje med moškimi in ženskimi plačami v posameznih državah.

Ako računamo, da so plače nekvalificiranih moških delavcev 100 odstotkov, znašajo ženske plače:

	odstotkov
V Angliji (čevlarska stroka)	91
V Angliji (kemična stroka)	98
V Franciji (več poklicev)	53
V Švici (več poklicev)	67
V Španiji (tiskarska stroka)	100
V Čehoslovaški (poljedelska stroka)	77
Na Ogrskem (kovinarska stroka)	84
Na Danskem (tekstilna stroka)	72
Na Norveškem (krojaška stroka)	55
Na Norveškem (poljedelska stroka)	65
Na Švedskem (poljedelska stroka)	75
Na Finskem (poljedelska stroka)	57
Na Finskem (kovinarska stroka)	65
Na Estonskem (poljedelska stroka)	61
Na Ruskem (zasebni nameščenci)	61
V Severni Ameriki (23 poklicev)	76
Mesto New York (23 poklicev)	60
V Avstraliji (tekstilna industrija)	52
V Kanadi (poljedelska stroka)	64

Z izjemo specialnega slučaja španskih tiskarjev, ki predvidevajo enake plače za moške in ženske in angleške kemične industrije, kjer so ženske skoro enako plačane, kakor moški, se giblje višina ženskih plač od 52 do 91 odstotkov moških plač. V Nemčiji se gibljejo ženske plače med 47 in 91 odstotki in so posebno isoke v poljedelstvu.

Evropsko izseljevanje v Kanado pojema.

Izseljevanje v Kanado je preteklo leto znatno nazadovalo. Od meseca januarja do oktobra 1925 se je priselilo v Kanado 75.000 priseljencev, prejšnje leto v istem razdobju pa 115.700.

Priseljevanje iz Anglije je padlo od 54.900 na 32.300 ali za 41 odstotkov, priseljevanje iz ostalih evropskih držav pa za 40 odstotkov. Iz Združenih držav se je priselilo v istem razdobju leta 1925 v Kanado 15.400 oseb, medtem ko se jih je priselilo leta 1924 le 14.700.

Reklame

ne potrebuje

O. Bernatović

ker se blago radi svoje kvalitete in cene samo priporoča. 83

ZIKA

je najboljša žitna kava!

Priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo

Križem sveta.

V New Yorku je zgorela velika milarna, v bližini je pa stal cirkus in velika nevarnost je bila, da zgori tudi cirkus. Levi in tigri so tulili, ker so že trpeli vsled neznosne vročine, krotitci in delavci so pa mirno stali na svojih mestih. Niti policija jih ni mogla razgnati; izjavili so se, da skupno umro z zvermi, če se požar loti tudi cirkusa. Pred kletke je policija postavila strojnice, da bi zverji takoj postrelili, če bi vdrle iz kletk. Požarni brambi se je končno le posrečilo, da je požar preprečila.

Strahovi. V Genfu v neki hiši strah in sicer prav na originalen način. Stanovaleci so se morali izseliti in dve dami sta že živčno oboleli. Nevidna roka vsakega oklofuta, ki biva ponoči v tisti hiši. Spiritistični klub je sklenil, da pojav prouči in cela družba je prenočevala v usodni hiši. In čudno! Nevidna roka je vsakemu po vrsti priložila krepko klofuto in proučevanje je bilo končano. Za stvar se je zanimala tudi policija, pa tudi policaji so staknili klofute.

V New Yorku je zgorela marmornata palača ameriškega bogataša Rockefellerja. Uničenih je lepo število umetnin.

Parni kotel je eksplodiral v Debrezenu na Ogrskem in sicer usnjarni bratov Kiss. Kurjač in njegov pomočnik sta bila na mestu mrtva.

V Budapešti prete advokati s stavko. Število advokatov je v Budapešti tako naraslo, da preti advokatskemu poklicu beda. Pred vojno je bilo v mestu 2000 advokatov, sedaj jih je pa 3217. Poleg tega so se razmere tolikanj spremenile, da je advokat le malokje zaposlen. Na osnovi reform vrhovnega sodišča bi bili advokati pri dohodkih na sodišču znatno prikrajšani. Zato so se uprli in zapretili s stavko, če sodišče ne odneha s svojo namero.

Škandalozna obsodba. V Nemčiji je bil deželni šolski svetnik dr. Stelzel, ki je socijalni demokrat, obsojen na dva meseca ječe, ker je dvakrat uporabil uradni telefon za privatne namene. Koliko bi potemtakem bilo obsojenih naših uradnih oseb.

500.000 dolarjev je poklonila vdova Sol Rosenbloomsa za židovsko univerzo v Jeruzalemu. Univerza bo imela ime po njenem možu.

Stoletniki. Statistika pravi, da pride na milijon ljudi 225 žensk in samo 82 moških, ki dočakajo starost 100 let. Svetopisemski stoletniki so dvomljivi, znan je pa slučaj, ki je profesor Neanovins predstavil svojim dijakom 190 letnega moža v družbi s 188 letnim Kosetom. Baje je neki Rus dočakal 202 leti. V Južni Ameriki se je ponesrečil Laise Truxo v starosti 175 let. Ribič H. Jenkins je bil čil in zdrav v 169 letu. J. Surington je dočakal 160 let in zapustil dva sina, prvi je bil star 103 leta, drugi pa 109. St. Mungo, glasgovski škof je živel 185 let. Kiruraj Politman, strasten pijanec, 141 let in kirurg Espagar v Garoni prav tako pijanec, 112 let. Elizabeta Duerieux je vsak dan spila 30—40 čaš kave, pa dočakala 140 let. Angleški kmet Parre je bil kot stoletni starec obsojen radi nenravnosti in se oženil v 140. letu. Umrl je star 152 let. Grofica Desmont je preživela 140 let in med tem dvakrat dobila nove zobe i dvakrat lase.

V Ameriki je dr. Hojskino odkril v kemiji nov element, ki je po številu terej 61. Baval se je s tem že več let, odkritje se mu je posrečilo z radiožarki. V kratkem času so bili odkriti kar trije novi elementi, dva v Nemčiji in zadnji v Ameriki.

V Parizu so nekatere knjižarne odprte do polnoči. Vsekakor dobro znamenje za pariški književni trg.

V New Yorku so se organizirali antikvarji in nameravajo osnovati internacionalno antikvarsko družbo, da se tako prepreči fašifikacije umetnin in pretirano veriženje z umetninami.

Dnevne novice.

Dostojnost! Včeraj je »Nar. Dnevnik« napisal, da je jugoslov. socijalistična stranka »mističfikacija socijalizma«, da je »prodana radikalom« in druge take časnikarske spodobnosti. Pa nismo niti kihnili. Smo že tako vajeni čitati take budalosti po meščanskih listih! In glej, čudo nebeško! Uprav »Nar. Dnevnik« nam sedaj posveča cel članek o časnikarski dostojnosti in pravi istočasno kot posleden zagovornik te dostojnosti in da štatuira takoj pravi tipičen eksempl pravega dostojnega polemčnega tona, da smo zagrešili »lopovstvo«, ko smo pisali, da ni Nar. Dnevnika, prav, da se kakorkoli pospešuje gradbeno akcijo v Ljubljani. Po vsej tej zvrhani meri »Dnevnikov« dostojnosti, se vprašujemo, če je sploh vredno, da s tem dostojnim listom še diskutiramo. Kar se pa tiče oprostivne vsake obzirnosti, naj Nar. Dnevnik« kar začne in pove vse, kar ve in hoče. Smatramo, da je naravnost dolžan to storiti, sicer ga bomo res hudo razžalili.

»Delavsko kmečki list« in užitina. Delavsko kmečki list je hvalevredno napadel famozni gerentski sosvet ljubljanske občine ne zaradi povišane užitnine na najvažnejše življenjske potrebščine. Nas to veseli in pričrami smo tudi, da ne bo ostalo samo pri tem protestu, marveč da bo »Delavsko kmečki list« pokrenil proti temu — ne proti »socijalpatrijotom«! — energično akcijo in pozval k sodelovanju vse razredne organizacije. Zato pa smatramo tudi, da ve »Delavsko kmečki list« tudi to: v Ljubljani velja občinski volilni red, ki daje absolutno večino relativno najmočnejši stranki. Po sedanjem bi dobila torej to večino ona stranka, ki bi s tako nesocijalno politiko prav gotovo še nadaljevala. — Ali ne zavisi potem uspeh boja za nižanje trošarine tudi od tega, kako bo »Delavsko kmečki list« nastopil pri prihodnjih volitvah? Dve muhi na en mah lahko ubije sedaj »Delavsko kmečki list«. Prepreči izžemanje ljubljanskega delavstva in onemogoči reakcionarno in absolutistično namero občinskega volilnega reda. — Seveda Ljenuin bi potem moral korigirati svoje stališče.

Narodni Dnevnik je vedno in dosledno nedosleden. Narodni dnevnik je hud, ker smo zadnjič podčrtali razredno stališče tudi v boju proti Trboveljski premogokopni družbi. Razumemo, da je hud in mu tega tudi ne zamerimo. Vendar pavoramo pripomniti, da se Narodni Dnevnik huduje v isti številki nad samostojnimi demokrati in jim očita nepošteno ravnanje v vprašanju nacionalizacije Trboveljske premogokopne družbe. Torej samostojni demokrati so uživali do nedavna dobrane in drobtine Trboveljske premogokopne družbe. Ta Dnevnikova trditev važi. Sedaj pa vemo, da so še vedno na vodilnih mestih Trboveljske premogokopne družbe naodličnejši član klerikalne stranke. In če vemo dalje, da se je pahal za poverjeniško mesto v svoječasni narodni vladi inženjer Dušan Sernee samo zato, da bi »nadzirale« poslovanje Trboveljske premogokopne družbe, ne izključujoč seveda možnosti, da postane tudi upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe, potem se pač Dnevnik ne more čuditi, če podčrtamo svoje razredno stališče.

Kongres stanovanjskih najemnikov. V Zagrebu se bo vršil kongres vseh organizacij stanovanjskih najemnikov. Na tem kongresu bo seveda zastopano tudi društvo stanovanjskih najemnikov v Ljubljani in njegov predsednik s. Ljudevit Venceljz bo imel celo važen referat. Kongres bo dosegel najlepši uspeh, če bo sklenil najenergичnejšo akcijo vsega delovnega ljudstva za nadaljnjo zaščito stanovanjskih najemnikov. Naj bi se na dan tega kongresa vršila po celi državi protestna zborovanja stanovanjskih najemnikov. Naj se zavedajo stanovanjski najemniki, da je sedaj pač že skrajni čas, da se še prepreči grozna namera vlade, da se ukine stanovanjska zaščita.

Boj detektivov s cigani. V Budimpešti sta prišla v neko hišo že proti jutru dva detektiva in izpraševala po slikarju, ki je bil osupljen poneverbe. Pogovor je zbudil cigana,

ki je spal v bližini. To je cigana tako zbesnilo, da je navalil na oba detektiva z nožem. Končno je bil detektiv primoran streljati in s tremi strelji podrl cigana, ki se je mrtev zgrudil.

V Banjaluki je padel s strehe, koder je popravljal in mašil vrzeli, mojster Iva Čalata; strl si je roko in desna rebra in v strašnih mukah umrl.

Ruskega begunca, ki je na stotine ljudi osleparil in okradel v Sarajevu, so aretirali, pa je srečno pobegnil z vlaka. Je to Dimitrij Danilčenko, ki se je izdajal pod najrazličnimi imeni in poklici, najbolj je pa floriral kot šahist.

Zasluzena kazen. V Zagrebu je policist Dragotin Braketa na policijskem uradu sunil s kolenom mladega fanta, ki se je pregrešil proti cestnim predpisom, tako močno, da se je fant nezvesten zgrudil. Policijski ravnatelj je surovega stražnika v 5 minutah odpustil iz službe; za dejanje samo se bo pa policist moral zagovarjati še pred sodiščem.

Samomor kmeta. V vasi Hrasno se je ustrelil kmet Stanko Huljšć. Vzrok samomora je neznan.

Vsled pijače se je omračil v Gospiču kmetu Ivanu Brkljačicu um, šel je v gozd in se obesil. Zapustil je ženo in 9 otrok, najmlajši je star 2 meseca.

Krvna osveta še vedno divja po Bosni. Pred dnevi so našli blizu Iliče starca s prebito glavo. V bolnici je umrl. Bil je žrtev krvne osvete.

Maribor.

Protij orjunašem. Agrarni minister Pavle Radič se je spravil nad marib. orjunaše, v kolikor jih je še in v kolikor zadnje čase svojo orjunaško pripadnost javno izpričujejo. In zgodilo se je, da je bil telegrafskim potom nenadoma razrešen službe vodja agrarnega urada g. Trifalo. Mariborski demokrati se zelo jeze nad to odločitvijo in pravijo, da je Trifalo žrtev »nacionalizma«. Teden popreje je bil pa drugi orjunaš in uradnik agrarnega urada istotam službeno premeščen nekam na Hrvaško. Tako naglo se menjajo pri nas časi in prilike, da bi morali menda še celo orjunaši obupati nad nacionalizmom.

Umrl je sodr. Šabe v 88. letu starosti. Pogreb se je vršil v četrtek ob veliki udeležbi delavstva. Pogreba se je udeležila tudi naša nova železničarska godba. Na grobu je pel »Froh-sinn« pokojnemu slovo.

Poverjeništvu Delavske zbornice v Mariboru. Glasom sklepa seje upravnega odbora Delavske zbornice se ustanove v vseh večjih industr. krajih Slovenije posebni avtonomni odbori, ki bodo prav posebno zastopali koristi delavcev in nameščencev v svojem okraju. Tako dobi tudi Maribor svoj avtonomni odbor, ki se bo po potrebi sestajal in izročal želje upravnemu odboru Del. zbornice v Ljubljani. Ti odbori imajo namen postaviti delovanje Del. zbornice na čim širšo samopravo. V Mariboru bodo zastopali delavce v tem odboru izvoljeni sodrugi Matjašič, odnosno namestnik Skuk in s. Ošlak, privatne nameščence pa s. Pelikan in g. Gilčvert. Poverjenik Del. zbornice v Mariboru je s. Čoh in se nahaja poverjeništvu začasno v tesnih prostorih Ljudskega doma, dokler Delavska zbornica ne uredi za to primerne pisarne v istem posloppju.

Šport.

Prvenstveno tekmovanje se v nedeljo, dne 14. t. m. nadaljuje. Pri tej priliki nastopita dva para prvih moštev in sicer SK Ilirije, SK Slovana, SK Slavije in ZSK Hermes. Naša Svoboda bi morala tudi odigrati prvenstveno tekmo z Akad. SK. Primorje. Ker je zaprosila za odgoditev, je podsavez utemeljivi prošnji ugodil.

Najbolj zanimiva bo brezdvomno tekma med SK Slovanom in SK Ilirijo. To sta dva najstarejša slovenska kluba.

Slovanovo moštvo je že pri zadnji tekmi proti Jadranu pokazalo, da se zna boriti. Radovedni smo, kako se bo držalo v tej tekmi. Tekme se vrše na igrišču SK Ilirije.

Ruše.

Iz kraja nesreč. Na kratko so listi že poročali, da se je tukaj težko ponesrečil delavec Koščak. To ni bila prva nesreča, še par dni poprej je zadela nesreča s. S. Magerla, kateri je itak komaj okrevljal že od prejšnje poškodbe. Tako da so tukaj v tej ruški Sibiriji nesreče kar na dnevnem redu, to se pa godi seveda po mišljenju kapitalistov in njihovih glasil „Jutra“ itd., vse po nepredvidnosti delavstva samega. Človek, ki v teh razmerah živi, pač ve, da je tu vzrok nekaj drugega. Pa ne sme to preveč glasno povedati, ker se mu lahko zgodi, da se teh borih sedemdeset do sto kron dnevno izgubi, ki jih potem svojega težkega dela po deset in več ur na dan zasluži. Tukaj v tej nacionalistično demokratski sibiriji se seveda zakon za zaščito delavcev ne uvaža. Tu se stalno dela

še po 10 ur na dan, seveda včasih tudi več in brez vsakih procentov. Obratnih zaupnikov še ne poznamo, organizacije razredne še manj, le sem pa tja nas še včasih pogledajo, kadar so kakšne volitve. Takrat pridejo gospodje od Unije in takrat je celo naš Nacek kerle. Od tukaj se nas je pridružilo k razrednim organizacijam (tovarni za dušik in drgje) pri volitvah v Del. zbornico nekaj, in še od teh sta dva ss. vržena že na cesto iz tovarne sekir, fabrikanta g. Pogačnika in iz tovarne vžigalic. Ker se pa te naše ljudi že kar melje po transmisijah, kličemo vendar novo izvoljeno del. zbornico in inšpekcijo dela na pomoč.

Ptuj.

Ptuj. Stanovanjska mizerija se doslej še ni popolnoma nič izboljšala.

Še vedno je dovolj prosilcev za stanovanja, še vedno je dosti pritožb zaradi visokih najemnin. Zadnjih so si pa najemniki deloma tudi sami krivi, ker se pustijo od hišnih gospodarjev vleči, mesto da bi se jim malo postavili porobu. Hišni posestniki pa — vsaj nekateri — prav neusmiljeno izrabljajo svoje najemnike in jim nalagajo vsa plačila, četudi ista ne spadajo na njih rame. Poleg tega pa jim stanovanja krčijo in zabranjujejo porabo pritliklin itd. Tako je v Ptuj na Slovenskem trgu poslopje, v katerem stanuje precej strank. Tem strankam nalaga hišni gospodar vsa popravila v povračilo, stranke pa plačujejo, poleg pa se kregajo zaradi tega. Nazadnje jim je pa še odpovedana poraba podstrešja, kjer so si lahko doslej sušile perilo. Opozorjamo mestno varnostno oblast na to podstrešje in priporočamo, da ga teme-

ljito preišče. Na njem se nahaja namreč nebroj lesnih zabojev in lesne volne. Ako izbruhne požar, ni v nevarnosti samo to poslopje, ampak tudi vsa sosedna. Skladišče za prazne lesene zaboje pa se naj napravi kje drugje, kjer ne bodo stranke v nevarnosti in naj jim da podstrešje zopet v uporabo, kakor je bilo doslej, da bodo stanovalci lahko sušili perilo itd. Kar se pa tiče drugih doklad, ki se nalagajo strankam, kakor popravilo poslopja, studenca itd., pa vprašamo hišnega posestnika, zakaj pa se uporabljajo zvišana najemnina? In tudi nekatere stranke moramo malo poučiti. Tisti najemniki, ki imajo še nekoliko nižjo najemnino, mislijo, da na konto tega lahko dajejo ostalim slab vzgled s tem, da se takoj zahtevi hišnega posestnika uklonijo. S tem škodijo sebi in ostalim stanovalcem, ki so večinoma še na slabšem.

Za Velikonoč nov klobuk

moram imeti! Kje naj ga kupim? Najceneje ga kupiš v dobroznani trgovini klobukov

JOS. POR nasl. A. Jamnik v LJUBLJANI, Stari trg št. 14.

Velika zaloga najnov. novosti klobukov in čepic.

Poslovne knjige

lično črtane, v fini trpežni vezavi Vam dobavi najceneje knjigovoznica in črtalnica

A. JANEŽIČ, LJUBLJANA, Florjanska ulica

Spomladinski MEDNARODNI VELESEJEM V PRAHI

21. do 28. marca 1926.

Središče srednjeevropske trgovine in industrije. Najugodnejša prilika za nakup priznanih čehoslovaških industr. izdelkov.

50% znižana vožnja na čehoslovaških železnicah. Na avstrijskih železnicah velja za brzovlaka vozovnica osebnega vlaka.

Brezplačen vizum za potovanje na Čehoslovaško.

Pojasnila in legitimacije daje: **ALOMA COMPANY,** LJUBLJANA Cankarjevo nabrežje številka 2. ČEHOSLOVAŠKI KONZULAT - Ljubljana Breg.

Produkcija - kréma za čevlje.

Zahtevajmo in kupujmo vedno in povsod le „Produkcijo kréma“ za čevlje.

Vsled ugodne nabave surovin smo **znatno znižali cene**

nogavicam

in drugim

pleteninam

P. n. trgovce in Konsumna društva prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi Ljubljana, Privoz 10.

Poštni predal 44.

Zveza gospodarskih zadrug v Jugoslaviji

P. Z. Z. O. Z.

je revizijska zveza delavskih zadrug v Jugoslaviji.

Sedež: Ljubljana VII. Žibertova ul. v Zadrurnem domu.

Konzumentje! Konzumentje!

Nakupujte svoje potrebščine

v prodajalnah

Konsumnega društva za Slovenijo P. Z. Z. O. Z.

Solidne cene. Točna postrežba. Dobro blago.

Učlani se lahko v vsaki prodajalni. Pristopnina Din 250. Delež Din 300.—. Jamstvo enkratno.

Leposlovne knjižnice II. zvezek

CHARLES DICKENS:

Božična pesem v prozi

Prevel * * *

1926

Cena Din 12.

Naročajte to lepo delo pri Zadrurni založbi v Ljubljani.

Najcenejša in največja zaloga dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, delov in pnevmatik. Otroški vozički različnih vrst po čudovito nizki ceni. Posebni oddelki za popolno popravilo, emajliranje in poniklanje dvokoles, šivalnih strojev i. t. d. Shranijo se preko zime. Prodaja tudi na obroke. Ceniki franko!

„TRIBUNA“ F. B. L.

tovarna, dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Poglejte cekine!

V Zlatorog terpentini milu se nahajajo slatniki po 10 frankov.

Zlatorog terpentinsko milo je boljše kot navadno milo. Je s terpentinom kemično vezano milo v najbolj učinkoviti topljivi obliki. Dve močnejši čistilni moči sodelujeta in se izpopolnjujeta:

terpentin razkroji milo je izpere!

Učinek Zlatorog terpentinskega mila je zato neprekosljiv.

V najkrajšem času se je Zlatorog terpentinsko milo prikupilo vsem gospodinjam in vsaki, ki je enkrat prala z istim ne uporablja več drugega mila.

Da se seznanijo z Zlatorog terpentinskim milom tudi najširši krogi, se od 1. avgusta 1925, v vsak tisočeri komad Zlatorog terpentinskega mila vpreša 10 frank-zlatnik, ki med vporabo bliskaje pozdravlja presenečeno gospodinjstvo. Veliko zlatnikov se je do sedaj že našlo. Kupite še danes zlata vredno milo in iščite zlatnik.

